

afdeling
Financiën

telefoon
140182

gouda
14 oktober 2025

zaaknummer
1567504

onderwerp
Raadsvoorstel programmabegroting 2026 - 2029

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten:

1. De programmabegroting 2026 en het bijbehorende meerjarenperspectief 2027 – 2029 vast te stellen.
2. De effecten van de septembercirculaire 2025 (als begrotingswijziging) te verwerken in de programmabegroting 2026-2029.
3. In 2026 en in 2027 € 1.515.000 beschikbaar te stellen ter uitwerking van de motie versterken sociale basis zoals beschreven in het memo: "Inzet helpt extra middelen meicirculaire Hervormingsagenda Jeugd voor versterken sociale basis".

Toelichting

Als onderdeel van de PenC-cyclus wordt de Programmabegroting 2026-2029 voorgelegd. In de programmabegroting 2026-2029 zijn de financiële consequenties van de Kadernota 2026, meicirculaire 2025 en raadsbesluiten tot 9 juli 2025 uitgewerkt.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Als onderdeel van de PenC-cyclus wordt de Programmabegroting 2026-2029 voorgelegd. De begroting moet volgens de wet voor 15 november a.s. door de raad zijn vastgesteld en toegezonden worden aan de provinciaal toezichthouder.

Voorgesteld wordt de effecten van de septembercirculaire (als begrotingswijziging) te verwerken zoals beschreven in de bijgevoegde memo 'Septembercirculaire 2025'. Daarnaast wordt voorgesteld om ter uitwerking van de motie versterken sociale basis in 2026 en 2027 incidenteel budget beschikbaar te stellen

2 Argumenten

1.1 Vaststelling van de Begroting is een bevoegdheid van de raad

Op basis van de Gemeentewet is de gemeenteraad het bevoegd orgaan voor het vaststellen van de programmabegroting.

1.2 De begroting is opgesteld in lijn met de uitgangspunten van het Bestuursakkoord 2022 – 2026

- Uitgangspunt 1 in het bestuursakkoord is voldoende reserves, wat zich uit in een gezonde weerstandsratio (tussen de 1 en 1,4). De weerstandsratio in de meerjarenbegroting is in 2026 2,0 oplopend naar 2,3 in 2029, wat als voldoende wordt beoordeeld.
- Uitgangspunt 2 in het bestuursakkoord is een stabiele schuldpositie. In de meerjarenbegroting die voorligt zal de netto schuldquote van de gemeente Gouda eind 2026 rond de 89% zijn en de jaren daarna aflopen naar ongeveer 98% eind 2029.

- Uitgangspunt 3 in het bestuursakkoord is een sluitende meerjarige programmabegroting. De concept programmabegroting voor 2026-2029 is voor alle jaren sluitend.

2.1 De septembercirculaire 2025 wordt als wijziging in de begroting 2026 – 2029 verwerkt

De verwerking van de septembercirculaire 2025 in de begroting 2026 - 2029 draagt bij aan de verbetering van de financiële functie. Hierdoor ontstaat een effectievere budgetbeheersing en beter/tijdig inzicht in de financiële positie.

3.1 Uitwerking motie versterken sociale basis

Bij de bespreking van de kaders sociaal domein met de gemeenteraad op 19 maart en 2 april 2025 is door een meerderheid van de partijen steun uitgesproken voor de lijn van het college om de basismaatregelen uit de Rapportage besparingsopgave Gemeente Gouda van Berenschot en het maatregelenpakket jeugdzorg over te nemen. Tegelijkertijd hebben partijen hun zorg uitgesproken over de druk op het voorliggend veld die komt kijken bij de besparing die in het sociaal domein gerealiseerd moet worden. En het college verzocht om voor de begrotingsbehandeling inzichtelijk te maken hoe extra middelen zouden kunnen bijdragen aan versterken van de sociale basis.

Via de meicirculaire 2025 zijn, ter verlichting van de ingroei naar de Hervormingsagenda jeugd extra middelen toegekend aan de gemeente. Voor de jaren 2026 en 2027 wordt jaarlijks circa € 3.030.000 per jaar toegevoegd aan de algemene uitkering. In het raadsmemo van 23 september 2025 (dossier: 1546843) geeft het college aan hoe de helft van de middelen, € 1.515.000 per jaar (voor de jaren 2026 en 2027) ingezet kan worden voor het versterken van de sociale basis (inclusief extra middelen voor het volwassenenfonds). De financiële verwerking en besluitvorming hiervan is opgenomen als beslispoint in dit raadsvoorstel.

3 Kanttekeningen

N.v.t.

4 Juridische- / financiële gevolgen

Het actuele financiële perspectief ziet er als volgt uit:

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029
A. Geactualiseerd perspectief ontwerp begroting 2026 - 2029	-4.615	-3.998	-2.801	-4.161
B. Uitkomsten septembercirculaire 2025	-1.037	704	1.116	1.268
C. Uitwerking motie versterken sociale basis (memo 23-09-2025)	1.515	1.515	0	0
D. Voorbereidingsbudget uitvoering omgevingsprogramma Goverwelle	185			
E. Funderingsherstel St-Janstoren (raadsvoorstel december 2025)	325	0	0	0
F. Beheerplan Groot- en vervangingsonderhoud openbare ruimte (GOVO) 2026 – 2033 (raadsvoorstel december 2025)	-850	-857	-10	-20
G. Schouwburg (raadsvoorstel december 2025)	350	350	350	350
H. Overig nader uit te werken (zoals bijvoorbeeld: huisvesting museum Gouda, exploitatie stadhuis, dienstverlening, weerbaarheid en grip op Goudse projecten)	PM	PM	PM	PM
I. Geactualiseerd perspectief	-4.127	-2.286	-1.345	-2.563

(+ = nadeel/ last | - = voordeel / baat)

De bovenstaande tabel vindt zijn basis in de ontwerp begroting 2026-2029. De ontwerp begroting 2026 is samengesteld op basis van de raadsbesluiten t/m 9 juli 2025.

Vanaf onderdeel B t/m G zijn de effecten van de septembercirculaire 2025, het memo uitwerking motie versterken sociale basis en diverse raadsvoorstellen van de raad van december toegevoegd. Voor

Een en ander resulteert – na instemming van de raad – in een geactualiseerd financieel perspectief (onderdeel I) dat voor alle jaren sluitend is.

Het financieel perspectief voor de jaren 2026–2029 laat op basis van de huidige inzichten een positief beeld zien. Er is sprake van structurele overschotten in alle jaren van de meerjarenraming en daarmee een solide begrotingsresultaat en een gezonde financiële huishouding. Hiermee is er een solide uitgangspositie, maar is het van belang om bij de ontwikkeling van het perspectief rekening te houden met diverse nader uit te werken onderwerpen. (Zie hiervoor ook de toelichting in de programmabegroting op pagina 13).

N.v.t.

De begroting 2026 kan worden geraadpleegd op de website <http://www.gouda.nl/begroting2026>.

Burgemeester en wethouders van Gouda,
de secretaris, de burgemeester,

mr. drs. P. Verhoeve

